

Zn. INSP1-0172/09-8

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 13. března 2009 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: [REDACTED], v souvislosti se zpracováním osobních údajů [REDACTED] osob dotčených prováděním výzkumu zaměřeného na další vývoj mladých lidí po opuštění školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (na základě usnesení vlády České republiky č. 795 ze dne 25. srpna 2004), jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., zpracovával údaje o odsouzení za jimi spáchané trestné činy bez jejich souhlasu, tyto údaje spojil do jediného souboru s osobními údaji získanými ze zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, a dále tyto údaje uchovával spolu s dalšími osobními údaji získanými z obcí s rozšířenou působností i poté, co předložil výstup z výzkumu vládě České republiky,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

dále porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům,

a dále porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektu údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě výjimek podle § 9 písm. b) až i) tohoto zákona,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť shromažďoval nebo zpracovával osobní údaje v rozsahu

nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu, uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování a zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 45.000 Kč
(slovy čtyřicet pět tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro zahájení řízení byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů Mgr. et Mgr. Boženou Čajkovou ve dnech 10. listopadu 2007 až 28. března 2008 u účastníka řízení, [REDACTED] (dále jen „[REDACTED]“). Účastník řízení podal proti Kontrolnímu protokolu námitky, jimž předseda Úřadu svými rozhodnutími zn. INSP1-6245/07-14 a INSP1-6245/07-15 nevyhověl. Na základě provedené kontroly byl vydán příkaz zn. INSP1-0172/09-2 ze dne 13. ledna 2009, kterým byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 45.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Proti příkazu podal účastník řízení odpor ze dne 19. ledna 2009. Podáním odporu, který obdržel Úřad pro ochranu osobních údajů dne 22. ledna 2009, byl zrušen příkaz Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. INSP1-0172/09-2 ze dne 13. ledna 2009, a pokračovalo správní řízení čj. INSP1-0172/09 vedené s [REDACTED], pro podezření z porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. e), f) a h) a § 9 zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení zaslal písemné vyjádření, ze dne 17. února 2009, ve kterém uvedl, že provedení výzkumu týkajícího se všech osob, jež po nabytí zletilosti pobývaly ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a v letech 1994 — 2004 z nich odešly do běžného života, bylo plně v souladu s ustanoveními § 12 a § 22 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dle kterých je [REDACTED] ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, jehož úkolem je mimo jiné zkoumat společenskou problematiku v okruhu své působnosti, analyzovat dosahované výsledky a činit opatření k řešení aktuálních otázek. Dle svého vyjádření účastník řízení v rámci předmětného výzkumu zpracovával údaje nezbytné pro plnění povinnosti stanovené zvláštním zákonem, kterým je zákon č. 2/1969 Sb. Dále uvedl, že dle ustanovení § 3 odst. 6 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. se ustanovení § 5 odst. 1, § 11 a § 12 tohoto zákona nepoužijí pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinnosti správce stanovených zvláštními zákony mimo jiné pro zajištění předcházení trestné činnosti, z čehož dle účastníka řízení vyplývá, že nemohl porušit povinnosti vyplývající z § 5 odst. 1 písm. e), f) a h) zákona

č. 101/2000 Sb. Účastník řízení je přitom jednoznačného názoru, že předmětný výzkum slouží k prevenci, předcházení páchaní trestné činnosti vymezené skupiny obyvatel.

Dále účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že dle jeho názoru odborný útvar Policejního prezidia České republiky (dále jen „policejní prezídium“) mu nepředal zpět citlivé osobní údaje, ale pouze údaje anonymní, údaje statistické. Tyto údaje nelze vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů a subjekt údajů nelze zpětně přímo ani nepřímou identifikovat. Z údajů nelze, dle účastníka řízení, zpětně určit ke které konkrétní osobě se předané údaje vztahují. Účastník řízení se dále ve svém vyjádření zabýval otázkou aplikace právní úpravy, která je pro pachatele přestupku příznivější, a ve vztahu k porušení povinnosti dle § 9 zákona č. 101/2000 Sb. a s odkazem na závěr kontrolního protokolu dovozuje, že není za spáchání správního deliktu porušením této povinnosti odpovědný. Na závěr sdělil, že nemohl spáchat správní delikty dle § 45 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 101/2000 Sb., neboť není právnickou osobou.

Ze spisového materiálu vyplývá, že realizaci výzkumu zaměřeného na další vývoj mladých lidí, které do nabytí zletilosti pobývaly ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (dále jen „zařízení“) a v letech 1995 – 2004 z nich odešly do běžného života (dále jen „dotčené osoby“), provedl [REDAKCE]. Sběrání dat probíhalo prostřednictvím vzorového dotazníku rozeslaného elektronickou poštou. Ohledně každé ze [REDAKCE] dotčených osob bylo shromažďováno mimo rodného čísla ještě celkem dvanáct dalších typů údajů v rozsahu pohlaví, věk při umístění do ústavní péče, typ nařízeného opatření, typ ústavu, do kterého byla dotčená osoba umístěna, délka pobytu v zařízení včetně smluvního pobytu, věk při odchodu, důvod odchodu, prostředí, do kterého dotčená osoba odešla, počet krátkodobých útěků, počet dlouhodobých útěků, počet dní na krátkodobém útěku, počet dní na dlouhodobém útěku a také číselné označení diagnostického ústavu, jehož pracovníkem byla shromažďovaná data sebrána. Shromažďovaná rodná čísla sloužila k identifikaci dotčených osob.

Data byla posléze spojena z celého území České republiky. Cílem spojení bylo vytvoření souboru dat, s nímž bylo ve výzkumu dále pracováno a od kterého bylo možné oddělit soubor rodných čísel za účelem jejich předání policejnímu prezidiu k doplnění údajů o trestné činnosti dotčených osob. Dvanáct souborů dat bylo sestaveno do jednoho souboru a poté s nimi byly prováděny různé analytické operace. Výsledný kompilát obsahoval údaje z [REDAKCE] zařízení za deset let. [REDAKCE] taktéž elektronickou poštou převzalo od [REDAKCE] obcí s rozšířenou působností vyplněné dotazníky ohledně [REDAKCE] dotčených osob s dvanácti údaji v rozsahu pohlaví, věk při umístění do ústavní péče, prostředí, ze kterého dotčená osoba přišla, typ nařízeného opatření, typ ústavu, do kterého byla dotčená osoba umístěna, věk při odchodu, důvod odchodu, prostředí, do kterého dotčená osoba odešla, trestná činnost před umístěním do ústavu, trestná činnost během ústavní péče, trestná činnost po skončení ústavní péče a počet krátkodobých a dlouhodobých útěků, přičemž každý z dotazníků byl uveden kódem obce, která jej vyplnila. Tento soubor dat byl posléze ponechán na [REDAKCE] bez dalšího využití. Ze spisového materiálu vyplývá, že při provádění výzkumu nebyl opatřován souhlas se zpracováním osobních údajů od osob, jejichž osobní údaje byly zpracovávány, což znamená, že tyto údaje byly zpracovány bez souhlasu.

Ze souboru opatřených dat uspořádaných do jednoho sloupce byla oddělena rodná čísla dotčených osob, která byla předána policejnímu prezídiu k doplnění informací o případné trestné činnosti a útěcích těchto osob ze zařízení. Pracoviště policejního prezidia provedlo doplnění předaného souboru rodných čísel s pořadovými čísly podle zadání [REDACTED]. Předaný soubor byl ohledně každé ze sledovaných osob doplněn o údaje o její případné trestné činnosti ve formě kódů stanovených Takticko-statistickou klasifikací, sloužící ke sledování trestné činnosti a o údaje ze systému PATROS, v němž policie mimo jiné po uplynutí 24 hodin od opuštění ústavu eviduje děti na útěku. [REDACTED] byl policejním prezídiem posléze předán kompaktní disk, na němž byla místo rodných čísel ponechána pouze pořadová čísla, ke kterým byly přiřazeny údaje o trestné činnosti a přehled vyhlášených pátrání týkající se dotčených osob, jež byly původně identifikovány rodnými čísly.

Výzkum byl završen spojením souboru kódů zařízení s dvanácti typy údajů týkajících se dotčených osob pocházejícího ze zařízení, v němž již místo rodných čísel byla za účelem umožnění kompilace sledovaných údajů uvedena pouze pořadová čísla, se souborem obsahujícím stejná pořadová čísla a údaje o trestné činnosti dotčených osob a pátráních po nich, poskytnutým policejním prezídiem. Další výzkum byl posléze prováděn tak, že sledované značné množství údajů bylo především porovnáváno v různých kombinacích a křížovými metodami bylo zjišťováno, zda a jaké jsou mezi zachycenými fakty vazby. Z výzkumu vzniklý výsledný zkompileovaný soubor údajů byl uložen na [REDACTED].

Dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se přitom považuje za určený nebo určitelný, jestliže jej lze přímo nebo nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. V předmětné věci je nepochybné, že v době, kdy soubory dat obsahovala mimo jiné i rodné číslo, byly osoby, jichž se data týkala identifikovatelná. Současně je ovšem správním orgánem toho názoru, že jednotlivé osoby jsou identifikovatelné i po oddělení rodných čísel ze souboru dat, a to na základě dalších údajů, které jsou jim v tomto souboru přiřazeny (pohlaví, věk při umístění do ústavní péče, prostředí ze kterého osoba přišla, typ nařízeného opatření, typ ústavu, do kterého byla dotčená osoba umístěna, délka pobytu v zařízení včetně smluvního pobytu, věk při odchodu, důvod odchodu, prostředí, do kterého osoba odešla, počet krátkodobých útěků a počet dní útěku, počet dlouhodobých útěků a počet dní na útěku, trestná činnost před umístěním do ústavu, trestná činnost během ústavní péče, a trestná činnost po skončení ústavní péče, spolu s číselným označením diagnostických ústavů, jejichž pracovníci data sebrali, nebo kódy obcí uvedených na dotaznících), neboť jsou informacemi natolik specifickými pro sociální identitu dotčených osob, že lze jejich prostřednictvím tyto osoby identifikovat. Lze tedy uzavřít, že tyto údaje umožňují identifikovatelnost subjektu údajů ve smyslu shora uvedené definice, a současně jsou tedy i osobními údaji. V případě údaje o odsouzení za trestný čin se jedná o citlivý údaj ve smyslu § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb.

V dané věci je současně nepochybné, že účastník řízení, resp. [REDACTED], je správcem osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., neboť určilo účel zpracování osobních údajů, jeho prostředky a vlastní zpracování provedlo.

Podle § 9 zákona č. 101/2000 Sb. může správce zpracovávat citlivé údaje jen tehdy, pokud k tomu dal subjekt údajů výslovný informovaný souhlas, nebo při naplnění některé z dalších, taxativně vymezených, podmínek dle § 9 písm. b) až i) zákona č. 101/2000 Sb. Podle § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. lze zpracovávat citlivé údaje, pokud se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách. Zákon zde tedy umožňuje zpracovávat citlivé údaje bez souhlasu subjektu údajů za specifikovaným účelem, současně formulace „se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů“ znamená, že takové zpracování musí být prováděno na základě zmocnění ve zvláštním zákoně a současně v rozsahu a za podmínek stanovených v tomto zvláštním zákoně. V případě účastníka řízení neexistuje zmocnění ve zvláštním zákoně, které by ho opravňovalo ke zpracování údajů o trestné činnosti dotčených osob bez jejich souhlasu. Dle důvodové zprávy k zákonu č. 170/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti se vstupem České republiky do schengenského prostoru, jsou zvláštními zákony, které umožňují zpracovávat citlivé osobní údaje za účelem předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách, zákon o Policii České republiky a trestní řád. Navíc výjimka dle § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. se vztahuje na zpracování citlivých údajů pro ucelenou agendu spočívající v předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách. Jedná se o komplex činností prováděných správcem a není tedy možné vztáhnout tuto výjimku pouze na jednu dílčí činnost, v tomto případě na předcházení trestné činnosti. Správní orgán v této souvislosti odkazuje také na znění § 85 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který obsahuje shodě vymezený komplex činností jako § 9 písm. i), resp. § 3 odst. 6 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., a to jako vymezení účelu zpracování osobních údajů Policií České republiky. Správní orgán tedy na základě teleologického i systematického výkladu dospěl k závěru, že § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. se na předmětné zpracování prováděné účastníkem řízení nevztahuje. Ze spisového materiálu přitom vyplývá, že účastník řízení údaje o odsouzení za trestný čin od Policie České republiky převzal, přiřadil k dalším údajům vedeným v souboru dat (a které, jak je shora uvedeno jsou osobními údaji), tedy je nepochybné, že zpracovával citlivý údaj subjektů údajů.

Správní orgán ze shora uvedených důvodů proto nepovažuje za nutné se dále podrobně zabývat námitkou účastníka řízení týkající se aplikace právní normy pro pachatele přestupku (správního deliktu) příznivější, neboť, jak je shora uvedeno, správní orgán je toho názoru, že ani po doplnění § 9 zákona č. 101/2000 Sb. o písm. i) nelze toto ustanovení na předmětné zpracování aplikovat.

Ze stejných důvodů, pro které správní orgán dospěl k závěru, že na zpracování nelze aplikovat ustanovení § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., lze konstatovat, že se na zpracování osobních údajů prováděné účastníkem řízení nevztahuje ani ustanovení § 3 odst. 6 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. I v tomto případě je třeba respektovat v první řadě návětí tohoto ustanovení, dle kterého se musí jednat o zpracování nezbytné pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony pro zajištění určitého cíle nebo určité činnosti. V souladu s principy ochrany osobních údajů vyjádřenými jak v § 1 zákona č. 101/2000 Sb., tak především v čl. 10 Listiny základních práv a svobod, je třeba toto ustanovení vykládat restriktivním způsobem a aplikovat jej pouze na ta zpracování osobních údajů, která lze na základě zvláštních

zákonů přímo považovat za nezbytná pro vymezené účely (v dané věci předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů). Obecné zmocnění vymezující kompetenci účastníka řízení v zákoně č. 2/1969 Sb. za takové stanovení povinnosti nezbytné pro zajištění předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů dle správního orgánu považovat rozhodně nelze. Na zpracování prováděné účastníkem řízení se proto veškeré povinnosti stanovené zákonem č. 101/2000 Sb. vztahují v plné míře, tj. i včetně povinností uložených v § 5 odst. 1 tohoto zákona.

Z § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. vyplývá povinnost správce nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům. Uspořádáním údajů o dotčených osobách, pocházejících ze zařízení, které byly opatřeny za účelem zajištění náhradní výchovné péče v zájmu zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání těchto osob, s údaji o případné kriminalitě stejných osob a pátráních po nich poskytnutými Policií České republiky, která tyto údaje zpracovává za účelem plnění zákonem stanovených úkolů, do výsledného zkompilevaného souboru, účastník řízení nerespektoval výše uvedenou povinnost.

Podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je správce osobních údajů povinen uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Účastník řízení uchovával osobní údaje tvořené souborem dat vzniklým spojením údajů ze zařízení a údajů od policejního prezidia, a dále údaje získané od obcí s rozšířenou působností i poté, co předložil výstupy z výzkumu vládě České republiky. Pokud bylo účelem zpracování osobních údajů provedení výzkumu, potom předáním výstupu z tohoto výzkumu vládě České republiky pominul stanovený účel zpracování. Uchovávání osobních údajů po dosažení účelu pro případné využití v budoucnu proto není dle správního orgánu přípustné.

Pokud se jedná o porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., dospěl správní orgán k závěru, že jednání účastníka řízení v rozporu s tímto ustanovením je v případě odpovědnosti za správní delikt třeba v první řadě podřadit pod porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., tedy pod zákaz sdružovat osobní údaje shromážděné k rozdílným účelům. Správní orgán proto samostatně porušení povinnosti účastníkem řízení, které by bylo možné považovat za správní delikt, neshledal.

K vyjádření účastníka řízení, že mu policejní prezidium nepředalo citlivé osobní údaje, ale pouze údaje anonymní (statistické), a že tyto předané údaje nelze vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů a tedy nelze subjekt údajů zpětně přímo ani nepřímo identifikovat, správní orgán uvádí, že možnost identifikace subjektů údajů je sice ztížena, ale není nemožná. Nad rámec výše uvedeného k pojmu osobní údaj lze odkázat i na rozhodnutí předsedy Úřad pro ochranu osobních údajů ve věci námitek účastníka řízení proti kontrolnímu protokolu zn. INSP1-6245/07-15 ze dne 29. září 2008, kde je konstatováno, že identifikace dotčených osob je možná nejen na základě přiřazení opatřených údajů k obcím s rozšířenou působností nebo k zařízením odkud pocházejí, ale vzhledem k rozsahu shromážděných údajů a jejich vzájemných kombinací, který je velmi specifický, mohou subjekty těchto údajů identifikovat i osoby obeznámené se situací v předmětných zařízeních. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že účastník řízení zpracovával osobní údaje a nikoli údaje anonymní.

K vyjádření účastníka řízení, že [REDAKCE] nemůže být odpovědná za správní delikt, neboť není právnickou osobou, správní orgán uvádí, že v případě správního deliktu spáchaného jednáním [REDAKCE] je subjektem tohoto správního deliktu Česká republika, za kterou na základě zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, vystupuje v tomto odpovědnostním právním vztahu [REDAKCE]

Při stanovení výše sankce bylo jako k okolnosti zvyšující závažnost jednání účastníka řízení přihlédnuto k charakteru osobních údajů týkajících se trestné činnosti, které jako citlivé údaje požívají zvýšené právní ochrany, a dále k počtu dotčených osob a také k době, po kterou je překračována povinnost zpracovávat osobní údaje pouze po dobu nezbytnou ke stanovenému účelu. Správní orgán dále přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení poskytoval v průběhu kontroly řádnou součinnost. Po souhrnném zhodnocení výše uvedeného byla stanovena sankce při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů. Tato lhůta začíná běžet dnem převzetí rozhodnutí, nejpozději však desátým dnem od jeho uložení u provozovatele poštovních služeb.

Praha, 13. března 2009

Daniel Pospíšil
ředitel odboru správních činností